

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

DEN FORENEDE
REAL- OG BORGERSKOLE

I

NAKSKOV.

MEDDELELSER

om

DEN FORENEDE

REAL- OG BORGERSKOLE

I NAKSKOV

for

SKOLEAARET 1889—90

ved

HOLGER V. MATTHIESSEN,

SKOLENS FORSTANDER.

NAKSKOV.

TRYKT HOS ALFR. HANSEN.

JUNI 1890.

Almindelig Forberedelseseksamen for 1889

afholdtes 13.—29. Juni.

Fag	Lærer og Eksaminator	Censor	
Dansk	<i>Hr. Lærer Svendsen</i>	<i>Hr. Skolebestyrer Lund, Rudkjøbing</i>	Beskikket af Undervisningsinspektøren
Engelsk	<i>Hr. Lærer Andersen</i>	<i>Samme</i>	"
Tysk	<i>Hr. Lærer Willdau</i>	<i>Hr. Pastor Nielsen</i>	Indbudt af Skolen
Fransk	<i>Samme</i>	<i>Samme</i>	"
Historie	<i>Hr. Forstander Kragh</i>	<i>Hr. Provst Lund</i>	"
Geografi	<i>Hr. Lærer Andersen</i>	<i>Samme</i>	"
Regning	<i>Hr. Lærer H. P. Larsen</i>	<i>Hr. Skolebestyrer J. Møller, Svendborg</i>	Beskikket af Undervisningsinspektøren
Arithmetik	<i>Samme</i>	<i>Samme</i>	"
Geometri	<i>Samme</i>	<i>Samme</i>	"
Naturhist.	<i>Hr. Lærer Bondo</i>	<i>Hr. Apotheker Monberg</i>	Indbudt af Skolen
Naturlære	<i>Hr. Lærer H. P. Larsen</i>	<i>Hr. Skolebestyrer J. Møller, Svendborg</i>	Beskikket af Undervisningsinspektøren

Der indstilledes 8 Elever. — Udfaldet af Prøven var følgende:

	Skriftlig Dansk	Mundtlig Dansk	Engelsk	Tysk	Fransk	Historie	Geografi	Regning	Arithmetik	Geometri	Naturhistorie	Naturalære	Orden med skriftlige Arbejder	Points	
<i>Charles Hansen</i>	g. +	mg. ÷	g. +	mg.	—	mg.	mg. ÷	mg.	mg.	mg. ÷	g. +	g. ÷	mg. +	92 ² / ₃	Bestaaet
<i>Hother Hansen</i>	mg. ÷	g. +	g.	mg. ÷	—	mg. +	ug. ÷	mg. +	mg. ÷	mg. +	mg.	g.	mg. ÷	94 ² / ₃	„
<i>Erhard Jensen</i>	mg. ÷	mg.	mg.	mg.	mg. ÷	mg.	mg. ÷	mg.	g.	mg.	mg. +	mg. ÷	mg. +	107 ¹ / ₃	„
<i>Lars Peter Larsen</i>	mg.	mg.	mg. +	mg.	mg.	ug.	ug.	g.	g.	mg. +	ug. ÷	g. +	mg. ÷	109 ² / ₃	„
<i>Adolph Lehm</i>	mg. +	mg. +	mg.	mg. +	mg. +	ug. ÷	mg. +	mg. +	mg. +	mg. +	ug.	ug. ÷	mg. +	118	„
<i>Ernst Petersen</i>	mg. +	ug. ÷	mg. +	ug. ÷	ug. ÷	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug. ÷	ug. ÷	mg. +	122 ² / ₃	Bestaaet med Udmærkelse
<i>August Rasmussen</i>	g. +	g.	g.	mg. ÷	—	mg.	g.	mg. ÷	g. ÷	g.	mg.	mg. ÷	mg.	85	Bestaaet
<i>Alphonse Thierry</i>	mg. ÷	ug. ÷	mg.	mg. +	g. ÷	ug. ÷	ug. ÷	tg. ÷	g. +	mg. ÷	ug. ÷	ug. ÷	mg.	101	„

Til „Bestaaet“ kræves 48 Points, til „Bestaaet med Udmærkelse“ 120 Points. — Naar kun 2 fremmede Sprog opgives, fordres henholdsvis 45 og 112¹/₂ Points.

Til Forberedelseeksamen i 1890 er indstillet:

1. *Kay Becker*, Søn af Læge Becker i Nakskov, født 12. Marts 1874.
2. *Ernst Christensen*, S. af Stationsforstander Christensen i N., f. 23. Juli 1874.
3. *Laurits Valdemar Fasting*, S. af Overretssagfører Fasting i N., f. 14. Septbr. 1873.
4. *Christian Hansen*, S. af Gaardejer F. Hansen i Karleby, f. 18. Februar 1873.
5. *Christian Vilhelm Johannes Henningsen*, S. af afdøde Lærer Emanuel Henningsen i Sæby pr. Ruds Vedby, f. 21. Oktober 1872.
6. *Olaf Martin Theodor Larsen*, S. af Lærer Larsen i Vollerslev i Præstø Amt, født 1. Novbr. 1874.
7. *Ludvig Valdemar Raahauge*, S. af Detailhandler Raahauge i N., f. 29. Maj 1874.
8. *Henrik Sophus Smith*, S. af afdøde Kjøbmand Smith i Stege, f. 23. Marts 1874.
9. *Karl Peter Valdemar Thomsen*, S. af Gaardejer Thomsen i Torpe ved N., f. 3. Jan. 1873.
10. *Johannes Peter Wismann*, S. af Havnefoged Wismann i N., f. 14. Marts 1874.

Undervisningen i Skoleaaret 1889—90.

Fagfordelingen mellem Skolens Lærere har været:

- Forstanderen*: Historie i 8., 7., 6., 3. og 1. Kl., Dansk i 5. og 4., Dansk Stil i 2. og 1. Kl. . . . ialt 24 Timer.
- Hr. Lærer, Translatør Andersen*: Engelsk 8.—2. Kl., Geografi 8.—4. Kl. . . . ialt 32 Timer.
- » *Lærer med udvidet Eksamen Larsen*: Matematik 8. og 5. Kl., Naturlære 8.—6. Kl., Regning 8., 5. og 4. Kl., Naturhistorie 8., 6. og 5. Kl. . . . ialt 32 Timer.

- Hr. Lærer, Kaptajn Willau*: Tysk 8.—1. Kl., Fransk 8.—4. Kl. . . . . ialt 33 Timer.
- » *Lærer Bondo*: Religion 5. og 3. Kl., Matematik 7. og 6. Kl., Naturhistorie 7., 4. og 3. Kl., Regning 7., 6. og 3. Kl., Geografi 2. og 1. Kl. . . . . ialt 32 Timer.
- » *Lærer Svendsen*: Religion 7. og 6. Kl., Dansk 8.—6. og 3. Kl., Historie 5., 4. og 2. Kl., Geografi 3. Kl., Tegning 5.—3. Kl. . . . . ialt 32 Timer.
- » *Lærer V. Rasmussen*: Religion 4., 2. og 1. Kl., Dansk 2. og 1. Kl., Skrivning 7.—1. Kl., Regning 2. og 1. Kl. . . . . ialt 35 Timer.
- » *Gymnastiklærer F. Rasmussen*: Gymnastik i alle Klasser, 2 Timers Skrivning i 1. Kl. . . . . ialt 20 Timer.
- » *Musikdirektør Bruun*: Sang 8.—1. Kl. . . . . ialt 7 Timer.

Timefordelingen til Fagene har været:

	8. Kl.	7. Kl.	6. Kl.	5. Kl.	4. Kl.	3. Kl.	2. Kl.	1. Kl.
Dansk	4	3	3	3	4	6	6	8
Tysk	3	3	2	3	3	3	2	2
Engelsk	3	3	3	3	3	3	4	
Fransk	3	2	3	2	3			
Religion		1	2	2	2	2	2	2
Historie	3	3	3	3	3	2	2	2
Geografi	2	2	2	2	2	2	2	2
Matematik	4	4	4	4				
Regning	3	3	3	3	4	4	4	4
Naturlære	3	3	2					
Naturhistorie	2	2	2	2	2	2		
Skrivning		1	1	2	2	3	5	5
Tegning				1	2	2		
Sang	2	2	2	2	2	1	1	1
Gymnastik	4	4	4	4	4	4	2	2
Aantal ugl. Timer	36	36	36	36	36	34	30	28

I Henhold til Kirke- og Undervisningsministeriets Skrivelse af 27. Maj 1884 er Gymnastikundervisningen i 2. og 1. Klasse indskrænket til 2 ugentlige Timer.

Udsigt over, hvad der er læst i Skoleaaret.

1ste Klasse.

Religion: Den gamle Pagt til Dommerne, den nye Pagt til den store Nadvere. Budene, Fadervor, Artiklerne. Nogle Salmer.

Dansk: Wulffs Læsebog 2. Del. c. 100 Sider; nogle Digte lærte udenad. Afskrift efter Bog og senere Diktat 2 Gange ugentlig.

Tysk: Kaper og Simonsen: Læsebog for de første Begyndere Side 1—23.

Historie: Udvalgte Fortællinger af den nordiske Gudelære og Danmarks Sagnhistorie.

Geografi: Almindelig Oversigt over Danmark og Europa; de fremmede Verdensdeles Grænser og Lande.

Regning med benævnte og uhenævnte Tal i alle 4 Regningsarter.

Skrivning efter Brandts 1., 2. og 3. Hefte.

2den Klasse.

Religion: Den gamle Pagt fra Dommerne til Hjemkomsten fra Babylon, den nye Pagt fra den store Nadvere til Opstandelsen. Luthers lille Katekismus. Nogle Salmer.

Dansk: Wulffs Læsebog 2. Del. De vigtigste Ordklasser; nogle Digte. Diktatstile 2 Gange ugentlig.

Engelsk: Joh. Kraghs engelske Læsebog for de yngste Klasser til Stk. 92.

Tysk: Kaper og Simonsen, Side 24—65.

Historie: De tre nordiske Riger fra Oldtiden til Valdemar den Store.

Geografi: Erslev Nr. 3 til Mellemeuropa.

Regning: Chr. Hansens 2. Del. — Brøkgregning indøvet paa Klasetavlen. — Hovedregning.

Skrivning: Brandts 3., 4. og 5. Hefte.

3die Klasse:

Religion: Tangs Bibelhistorie forfra til Josva. Luthers lille Katekismus; nogle Salmer.

Dansk: Matzens Læsebog 2. Del benyttet til Oplæsning og Analyse. (Ordklassernes vigtigste Former og Bøjninger; den nøgne Sætning); nogle Digte. Diktat 2 Gange ugentlig.

Engelsk: Listovs Ledetraad, 2. og 3. Afdeling, de engelske Stykker og nogle af de danske.

Tysk: Kaper og Simonsen: Side 65—96 (undt. 39).

Historie: Blochs mindre: Den gamle Historie.

Geografi: Mellem- og Sydeuropa (mundtlig).

Regning: De 4 Regningsarter med Brøk.

Naturhistorie: Lütken 2 til Side 101 med nogle Forbigaaelser.

Tegning: Petersens Tegnehefter 2—3.

4de Klasse.

Religion: Balslevs Bibelhistorie fra Josva til Rigets Deling og fra Jairi Datter til Jesu Lidelse og Død. Balslevs Katekismus § 45—§ 72; nogle Salmer.

Dansk: Matzens 3. Del. 1—155 med Forbigaaelser. Ordklasserne, Begyndelsen af Sætningslæren; nogle Digte. Diktat og Gjenfortælling 2 Gange ugentlig.

Engelsk: Listovs Læsestykker 1. Afdeling.

Tysk: Simonsens Læsebog for de lavere Klasser og Mellemklasserne, Side 1—57., Simonsens Formlære, Kapers Stiløvelser 1—22. 1 Stil om Ugen.

Fransk: Carl Michelsen: Fransk for Begyndere; hele Bogen med nogle Forbigaaelser.

Historie: Blochs mindre, Middelalderen og den nyere Tid til den franske Revolution.

Geografi: Erslev Nr. 2: Asien, Afrika, Amerika og Australien.

Regning: Chr. Hansens Regnebog 2, Brøkgregning.

Naturhistorie: Lütken Nr. 2. Hønsene—Sommerfuglene.

Tegning: Petersens 3. og 4. Hefte.

5te Klasse.

Religion: Tangs Bibelhistorie: Rigets Deling—den gamle Pagt ud; Jesu Lidelse—Savls Omvendelse. Balslevs Katekismus §§ 11—17 og 72—92; nogle Salmer.

Dansk: Joakim Larsens Læsebog 1—94, 145—200. Ordklasserne og deres Bøjning. Sætningsanalyse; nogle Digte. 2 Stile ugentlig.

Engelsk: Listovs Læsestykker 2. Afdeling 1—85. Lunds Grammatik: Ordklasserne.

Tysk: Simonsens Læsebog Side 46—71, 114—127. Simonsens Formlære. Kapers Stiløvelser 22—41. — 1 Stil om Ugen.

Fransk: J. Pios Læsebog for Mellemlklasserne 1—27. Jungs Grammatik. Michelsens Stiløvelser 1—14.

Historie: Blochs 1. Del 118—215.

Geografi: Erslev Nr. 2: Danmark, Nord- og Østeuropa, Mellemeuropa til Tyskland.

Arithmetik: Stens: til Proportioner; Opgaver.

Geometri: Jul. Petersens til Side 27.

Regning: Chr. Hansens 3. Del: Gjennemsnits-, Delings- og Fladeregning.

Naturhistorie: Lützens Nr. 2: Vaarfluerne—Søpungene Lidt Botanik.

6te Klasse.

Religion: Balslevs Bibelhistorie forfra til Helligaandens Udgydelse. Balslevs Katekismus: Troen. Luthers Katekismus; nogle Salmer.

Dansk: Oplæsning og Analyse efter Joakim Larsens Læsebog. 2 Stile.

Engelsk: Listovs Læsestykker 2. Afdeling, Side 85—170. Lunds Grammatik.

Tysk: Simonsens Læsebog, Side 137—205. Simonsens Formlære. Kapers Stiløvelser 40—57. 1 Stil om Ugen.

Fransk: J. Pios Læsebog, Side 27—59. Jungs Grammatik. Michelsens Stiløvelser 15—32.

Historie: Bloch I, Side 1—86 og II, 1—68.

Geografi: Erslev 2 fra Tyskland til Asien.

Arithmetik: Jul. Petersens Arithmetik og Algebra I, Side 30—89. S. Schmidts Opgaver.

Geometri: Jul. Petersen, §§ 60—90. Jul. Petersen og Krogh-Jensens Opgaver.

Regning: Chr. Hansens Regnebog 3. Del benyttet til Indøvelse af omvendt og sammensat Forhold, Delings- og Procentregning. — Frie Opgaver.

Naturhistorie: Erslev 2. Mennesket, Pattedyr, Fugle. Strøm: forfra til frikronbladede.

Naturlære: Ellingers til Bevægelse.

7de Klasse.

Dansk: Fengers Læsebog (1. Del) benyttet til Oplæsning og Analyse; nogle Digte lærte udenad. Udtog af Literaturhistorien. 2 Stile om Ugen.

Engelsk: Listovs engelske Læsestykker, 2. Afdeling, fra Side 170 til Versene. Boysens engelske Digte, 42 Sider. Joh. Lunds Grammatik. 1 Version hveranden Uge.

Tysk: Simonsens Læsebog, Side 104 og ud til Versene. Simonsens Formlære. Kapers Stiløvelser 57—77. — 1 Stil hveranden Uge.

Fransk: J. Pios Læsebog, Side 90—103, 107—149. Jungs Grammatik. — Listovs Elementarbog, Side 112—116.

Historie: Bloch I, Side 73—143 og II, Side 1—75.

Geografi: Erslev 2: Asien, Afrika, Amerika, Australien, Danmark og matematisk Geografi.

Arithmetik: Julius Petersens I, Side 60—70, 77—98.

» » II, » 1—28, 52—61.

Geometri: Julius Petersens Side 49—64. Jul. Petersens og Krogh-Jensens Opgaver.

Regning: Chr. Hansens 3. Del: Procentregning, Kæde-regning, fremmed Mønt, Kvadrat- og Kubikrod. Frie Opgaver.

Naturhistorie: Lütken 2: Hønsene til Edderkopperne. Storms Botanik: Vinstokken til Lønplanterne.

Naturlære: Ellingers, Pendulet til Bølger, Magnetisme, Elektricitet.

8de Klasse.

Dansk: Fengers Læsebog. Udvalg af Literaturen; f. Eks. af Øhlenschläger: Erik og Abel, St. Hans-Aften-Spil, Guldhornene; af Holberg: Den politiske Kandestøber, Jeppe paa Bjerget. 2 Stile om Ugen.

Engelsk: Listovs: Engelske Forfattere. Boysens engelske Digte. Repeteret Listovs Læsestykker og Lunds Grammatik. 1 Version hveranden Uge. Kursorisk Læsning: The settlers in Canada.

Tysk: Simonsens Læsebog, Side 71—114, 238—ud. Schillers Wilhelm Tell 1. Akt. Kapers Stiløvelser, 1 Stil om Ugen indtil Paaske. Kursorisk Læsning: Schiller: Wilhelm Tell 2. Akt og Chamisso: Peter Schlemihl.

Fransk: J. Pios Læsebog, Side 163—200; Abrahams og Arlauds franske Noveller og Fortællinger, Side 50—78. — Repetition.

Historie: Repeteret Bloch I og II.

Geografi: Repeteret Erslev 2.

Mathematik: Repeteret det hele Pensum, der fordres til Forberedelseseksamen.

Naturhistorie: Lützens Zoologi, Strøms Botanik repeterede.

Naturlære: Holtens repeteret.

Skolens Elever d. 15. Maj.

8de Klasse.

K. Becker, E. Christensen, L. V. Fasting, Chr. Hansen, Chr. V. J. Henningsen, O. M. T. Larsen, L. V. Raahauge, H. S. Smith, K. P. V. Thomsen, J. P. Wismann. (10)

7de Klasse.

R. P. Dolpher, O. S. Fasting, A. T. Hansen, J. P. Hansen, H. Chr. S. Hermansen, F. V. E. Hoffmann, H. C. A. Jensen,

L. A. Krogh, H. C. G. Lund, A. V. H. Nielsen, A. N. Petersen,
H. Posselt, N. C. A. Thorsen, O. V. B. Schultz. (14)

6te Klasse.

V. Bertelsen, J. G. Bjerregaard, H. M. Eriksen, P. J.
T. Hermansen, V. G. Petersen, S. Rieper, O. V. Schmidt, A.
N. C. Smith, H. C. Visby, S. E. A. Walbum, S. Zwick. (11)

5te Klasse.

V. S. Bay, H. D. Brandt, Chr. V. Bruun, V. N. E. V.
Busch, A. Christensen, P. R. Clausen, K. V. Franck, H. P.
C. A. Hansen, M. A. W. Hasseriis, T. G. Heramb, O. J. Nielsen,
J. Posselt, J. C. Rasmussen, H. J. Steffensen, H. V. Thorsen.
(15)

4de Klasse.

N. Bauer, K. S. Bay, A. Bjerregaard, H. J. Bruun, R.
Dølpher, C. Frederiksen, V. F. N. Güllich, M. W. Halgreen,
T. C. Hansen, A. G. Hansen, V. E. Jørgensen, J. C. Z. Kjers-
gaard, R. P. Knudsen, L. G. Mathiesen, F. L. A. Nielsen, A.
Nielsen, B. C. Petersen, H. Petersen, J. S. Rasmussen, L. V.
Scheel, H. Thorsen. (21)

3die Klasse.

C. A. Ahm, Aa. U. Behrenddorff, O. Bertelsen, J. Chri-
stensen, V. G. Clausen, R. W. V. Hansen, Aa. Heningsen, A.
A. Ingerslev, P. M. Jensen, A. C. C. Jørgensen, A. F. Jør-
gensen, A. B. Knudsen, L. Lippert, H. Mathiesen, R. V. Meyer,
E. H. Rasmussen, P. E. Rasmussen, H. O. Rieper, E. A.
Schrøder, H. C. Schrøder, H. E. Steffensen, T. Svendsen, J.
L. Thorsen, L. E. Walbum, F. H. Wismann, Chr. Wæver, C.
V. Zwick. (27)

2den Klasse.

G. R. Bjerregaard, H. Christensen, N. J. E. R. Dølpher,
C. E. Ebbesen, P. J. C. Frisenette, J. P. Glud, Chr. C. C.
Hansen, Chr. C. E. Hansen, Aa. H. Hasseriis, E. Holmblad,

S. J. V. E. Larsen, K. M. D. Lund, M. Mathiesen, C. E. Matthiessen, M. C. Nielsen, G. J. Nielsen, A. Olsen, K. T. Poulsen, A. C. G. Petersen, G. H. C. Petersen, G. Posselt, G. J. Rasmussen, H. I. Rasmussen, J. A. Thomsen. (24)

1ste Klasse.

C. A. Bruun, J. G. Bruun, J. A. G. Engel, J. W. Franck, S. Erhard-Frederiksen, Cl. Hansen, H. P. A. Hansen, C. P. A. Hansted, J. P. Hasseris, C. Ingerslev, A. F. L. K. Jørgensen, V. Krogh, J. Krog-Jensen, V. Krog-Jensen, P. C. Lange, O. M. I. Malé, B. M. C. Munck, M. C. P. Ottesen, S. A. C. Petersen, J. P. Rasmussen, A. V. Schrøder, A. Schwensen, A. J. C. Steffensen, F. S. Thorsen, W. J. Thorsen. (25)

Lærerpersonalet.

Den 5. Oktober døde Forstander, cand. theol. A. Kragh. Siden 1873 havde han forestaaet Skolen; med Kærlighed omfattede han sin Gerning og sine Lærlinge, hvilke i ham saa og nu mindes en trofast Ven.

Efter Byraadets Opfordring overtog Hr. Pastor *S. Holck*, Kapellan pro loco i Nakskov, midlertidig Skolens Ledelse og forestod denne indtil Februar Maanedes Udgang.

Den 17. Januar udnævnte Hans Majestæt Kongen Lærer ved Vordingborg Realskole og Forstander for Vordingborg private Seminarium *Holger Valdemar Matthiessen* til Forstander for Skolen.

Den ny Forstander indsattes i sit Embede den 28. Februar og tiltraadte Skolens Ledelse den 1. Marts.

Indsættelsen fandt Sted i den festligt smykkede Gymnastiksal i Overværelse af en talrig Forsamling. Efter Afsyngelse af Sangen »Velkommen hver, hvis Glæde«, talte Skolekommissionens Formand, Hr. Pastor *Nielsen* omtrent saaledes:

»Et bevinget Ord, der vist efterhaanden vil fæstne sig til et Ordsprog, lyder saaledes: »Til at være en god Lærer høre 3 Ting: at kende sin Gud, sin Lærling og sin Lektie.» En Skare af moderne Aander vil gøre Indsigelse herimod. De to sidste Ting kunne vi indrømme, den første nedlægge vi Protest imod, vil det fra den Side hedde. Lad os i sammen-trængt Form høre en af de moderne Profeters Betragtning af Menneskelivet: »Paa samme Tid, som Tanken har faaet Mod til at erkende, ikke stykkevis, men paa alt omfattende Maade, er Evnen ikke vokset med Modet, og nu som før raver Menneskeheden i det uendelige Mørke og begriber intet af sin Tilværelses Hemmelighed. Hvortil fødes vi, hvorfor leve vi, hvad fører det hele til? Man er ikke rykket Svaret paa disse Spørgsmaal nærmere. Kun Følelsen af Savnet, kun Utaalmodigheden over Uvidenheden er vokset« (Dr. G. Brandes). Denne Skildring af Menneskelivet er træffende fra deres Side, der ikke kende Gud. Men spørger jeg, ere vi tjente med at betro det dyrebareste, vi eje, vore Børns Undervisning og dermed følgende delvise Opdragelse til en Lærer, der ikke har nogen dybere og rigere Udsigt over Menneskelivet end dette rent hedenske? Nej, her er Maalet sænket og det fulde Ansvar taget bort. Naar vi, som tro paa den levende Gud, se ud over vore Børns Liv, saa vide vi, hvorfra de komme — fra Gud, skabte i hans Billede og efter hans Lignelse, og hvortil de kunne komme — til Gud, ja til at blive vor Fader lig, som er i Himlene. Maalet er den højeste Fuldkommenhed, Ansvarret i Forhold dertil det største, som tænkes kan, og med Frimodighed kunne vi kun betro vore Børns Undervisning til den, der deler denne Tro med os. Det er ikke paa gyngende Grund, vi ønske vore Børn førte ud, men paa Sandhedens faste Grundvold.

Det andet Særkende paa en god Lærer er dette, at han kender sin Lærling. Først maa Læreren være sin egen Lærling, først maa han opdrage sig selv, eller lade sig opdrage af højere Magter, før han kan være med til at opdrage vore Børn; thi i samme Grad som vi kende os selv, kende vi andre. Det er en Kendsgerning, at det Menneske, som ikke kender sig selv, er hverken sand eller kærlig i sin Opfattelse af og Dom over andre. Hans Dom røber ham, han blotter sig selv, og vi faa igennem hans Dom et dybere Indblik i hans eget Hjærte end i dens, han fælder Dom over. Vore Børn ere jo netop ikke ens, saa lidt som, ja mindre end to Draaber Vand ere ens. Og det er jo netop det, vi ønske, at vore Børn ikke skulle behandles som ensartede Maskiner, skikkede til samme Indfyring, Højtryk og Røgt, men som levende Individualiteter,

saa at sandt og kærligt Hensyn tages til den enkelte Naturs Mangler og Fortrin. Som Legemet har sine fem Sanser, har Aanden sine tre: Fantasi, Følelse og Forstand, og som vi tiltrænge en harmonisk Udvikling af Legemets Sanser, tiltrænge vi det af Aanden. Det er en Lærers Opgave at tage disse Sanser i ligelig Brug, ikke hen i Vejret at belaste den ene paa den andens Bekostning; har den ene faaet for stærkt Forspring, maa de andre i Barnealderen læmpes frem med varlig Haand, ellers bliver Resultatet et Liv i fantastiske Drømme, uklare Følelser eller tørre Forstandsslutninger. Ogsaa Børnenes store Temperamentsforskelle er et Studium for den alvorlige Lærer.

Men aller skarpest maa den Fordring at være vor egen Lærling, idet vi lære andre, stilles under Personlighedens umiddelbare Paavirkning paa Barnet. Den gamle Fortælling om Krebsemoderen og Datteren gentager sig sørgelig ofte. »Gaa lige frem,« sagde Moderen. »Ja, vis mig det,« svarede Datteren. Det nytter ikke — tværtimod —, at en Lærer, som selv er raa i sin Optræden, tugter et Barn for Raahed; det nytter ikke, at en Lærer, som selv bruger Skældsord og bander, prøver paa at prygle Skældsord og Eder ud af Børnene. Den gamle Prædiken: »Gør som jeg siger, ikke som jeg handler« — har ingen Art. »Se til, at I ikke forarge en af disse smaa« — det er et vægtigt Ord, som gennem Børneverdenen taler til det ømmeste og dybeste i en Lærers Hjerte.

Som det sidste Særkende paa en god Lærer nævner det bevingede Ord dette: at kende sin Lektie. — Der var kommen en ny Præst til Sognet, og en Bonde, som syntes, at denne Præst i Modsætning til den gamle var for meget i sit Studereværelse, sagde: »Jeg tro'de, vi havde faaet en Præst, som havde studeret, ikke en, som skulde studere.« Det var nu en Misforstaaelse hos Bonden; Studiet bliver man ikke saaledes færdig med. Den Lærer, der er færdig med sit Studium, er i Grunden færdig som Lærer. Vilde en Lærer sige: Jeg kan det Pensum, der fordres til Eksamen; det samme kan min Elev, — mere kan ingen af os, vilde han muligvis kunne kaldes en god Dressør, men ikke en god Lærer. For en saadan maatte da ogsaa Undervisningen blive det kedsommeligste og mest aandsfortærende Trællearbejde som tænkes kan. Jo dygtigere en Lærer er, desto dygtigere vil han være, jo større Kærlighed han har til sit Fag, desto mere vil han fordybe sig i det. Jeg har hørt en af Danmarks lærdeste Historikere sige: Jeg gaar nødig nogen Dag uforberedt ind i min Klasse. Der er ingen Kunster lige over for Børn, der dækker over en mangel-

fuld Viden hos Læreren; deres Spørgelyst sløves i Stedet for at vækkes, og de glide over i det fabrikmæssige.

Derfor Trivsel i denne Skole for de tre Kjendetegn paa en god Lærer!»

Taleren indsatte derefter Forstanderen i sit Embede, idet han oplæste hans Bestalling, bød ham velkommen og ønskede Guds Velsignelse til hans og Skolens Gerning.

Forstander *Matthiessen*: »Tak for de hjertelige og alvorlige Velkomstord, der nys henvendtes til mig, for al den Velvilje, jeg allerede har mødt. Jeg kommer her som en fremmed, der søger et Hjem og dermed Venskab og Overbærenhed, som en Mand, der beder Dem, mine Damer og Herrer, om en endnu større Gave, den at betro mig Deres Børn, Forældres dyreste Eje, til min Vejledning.

Saa er det vel rimeligt, at der spørges: hvem er du, og hvilket Syn har du paa din Gerning? Fra mine Drengear har jeg bestemt mig for Lærergerningen, og mit Maal har været og er at blive dygtiggjort til denne Gerning. Jeg har naaet at elske Skolens Arbejde, stræbt at faa klart Syn paa dets Maal og Midler. — Hvad har jeg da lært, og hvad vil jeg søge at naa?

Den Magt, som skal bære Lærerens Gerning, gennemtrænge al hans Færd i Skolen, er Kærlighed; den taaler meget, overvinder meget og bærer langtfrem.

Skolens Maal er Opdragelse, dens Midler Kundskab og Orden baarne frem af Lærerens Personlighed.

Man vogte sig for at forveksle Maal og Middel. Hvad der skal læres og i hvilket Omfang, er ikke det væsentlige; men hvad det saa er, Sprog, Historie, Mathematik, alt maa det underordne sig Opdragelsens Maal, alt maa bæres frem i en saadan Aand, at Barnet ligesom tages ved Haanden, løftes op til at se over større og større Vidder, lærer at arbejde, at holde ud, at bruge sine Evner, at elske det, som er stort og skønt, lærer at sky det onde.

Tidsaanden er jævvende; den trænger til at højnes, Skolen skal vise Barnet, at skal det vinde frem, maa det kunne se opad, se mod det, der er større end dets eget lille Jeg, lære det at bøje sig for Autoriteten: Ær din Fader og din Moder, — da styrkes Hjemmet; elsk dit Fædreland, dets store Mænd i Aandens Rige, dets Historie, dets Minder, da dygtiggøres du til selv at blive en god dansk Borger.

Uden Orden kan intet Samfund trives. Lovbunden Orden og Frihed maa gennemtrænge al Skolens Gerning. Orden skal

findes overalt: Klassen maa være ren og hyggelig, skal minde om Hjemmet, være ydre Symbol paa den Aandens Renhed, som Skolen vil stræbe efter, Orden i Tid, Orden i Plan. — Orden er bedre end store Evner; den fattes af alle og bidrager mægtigt til at føre Barnet frem til et dygtigt og brugbart Menneske.

Lærerens Personlighed grunder sig jo i en Guds Gave; men den vinder først frem gennem megen Kamp, gennem Arbejde, Selvopdragelse og Livserfaring; den er en saare vigtig Faktor i Skolen, og vi Lærere bør stedse holde os vort Ansvar klart for Øje, vogte paa vor Færd, vor Tale, kort sagt paa vort Eksempel til Efterfølgelse. Den Orden, vi kræve, maa vi vise selv; det Taalmod, den Udholdenhed, som paalægges Barnet, maa kunne læres af vort Eksempel.

Saa vil jeg da sætte Opdragelsens Gerning som mit Maal, grundig Undervisning og Orden som Midler; men det være langt fra mig at tro, at jeg alene skulde kunne udrette noget; jeg paakalder Hjælp og Venskab fra mange Sider, fra Hjemmene, Skolens Tilsynsmænd, Lærerne, Disciplene.

Jeg henvender mig til Hjemmene, til Forældrene; giv Skolen deres Tillid; hør den, før der dømmes; husk, at Skole og Hjem bør gaa Haand i Haand; jeg beder Skolens Tilsynsmænd: sig mig, hvor jeg tager fejl, støt mig, naar jeg griber rigtigt; jeg henvender mig til Lærerne og beder om Deres Venskab, saa vi kunne arbejde i Tro til hverandre og stedse have det for Øje, at vi have samme Maal; sker det, at vi have forskelligt Syn paa en Sag, gid vi da stedse maatte mødes i Agtelse for hverandres Overbevisning; jeg henvender mig til Børnene: tro mig, Eders Lærere ville altid have Eders Vel for Øje, ville arbejde paa at vinde Eders Venskab, paa at naa dertil, at Skolen for Eder maa være et Sted, hvor I komme med Glæde, et Sted, som I kunne mindes med Kærlighed, naar I ere komne ud i Verden.

Jeg overtager da denne Skoles Ledelse med Forstaaelse af mit Ansvar, med Haab om kraftig Bistand og med Fortrøstning til, at Gud vil lægge sin Velsignelse til Skolens Arbejde.«

Hr. Pastor *Holck* rettede en hjertelig Tak til Skolens Lærere og Disciple for den Tid, i hvilken han havde arbejdet sammen med dem, og Hr. Pastor *Nielsen* takkede Pastor *Holck* for den Kærlighed og Dygtighed, hvormed han havde styret Skolen under Vakancen. Festligheden afsluttedes med Sangen: »Morgenhanen atter gol.«

Lærer, Lieutenant *Willdau*, udnævntes d. 24. Juli til Kaptajn.

Bekendtgørelser, Cirkulærer og Skrivelser.

- Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet har
- 1) under 7. Juni 1889 udstedt Bekendtgørelse om nye Retskrivningsregler, der ville blive indførte ved Skolen i det kommende Skoleaar. Ifølge disse Regler maa alle ældre danske Læsebøger og Grammatikker afskaffes, og alle Skolebøger skulle fremtidig trykkes med den befalede Retskrivning;
  - 2) ved Skrivelse af 14. April 1890 tilstaaet Skolen 400 Kr. til Hjælp ved Anskaffelse af Undervisningsapparater;
  - 3) ved Skrivelse af 5. Maj 1890 tillagt Skolen Ret til for et Tidsrum af 3 Aar at afholde almindelig Forberedelsesexamen;
  - 4) ved Cirkulære af 3. Maj 1890 bebudet Oprettelse af en Normalsamling af fysiske Apparater for de lærde Skoler og Realskolerne og har henlagt Tilsynet med Skolernes Samlinger under det matematisk-naturvidenskabelige Medlem af Undervisningsinspektionen for de lærde Skoler med Bistand af Hr. Konservator Horning som teknisk Assistent.

Skolen inspiceredes 13. Marts af Undervisningsinspektøren, Hr. Professor *Müller* og 8. Maj af Sanginspektøren, Hr. Kantor *Samne*.

I Skoleaaret 1890—91 vil blive benyttet i

1. Klasse: Matzen: Ny dansk Læsebog Nr. 1. Et mindre Atlas (Hvejsel eller Erslev).
2. — Matzen: Ny dansk Læsebog Nr. 2. Tangs Bibelhistorie. Luthers lille Katekismus. En Salmebog. Simonsen og Kapers tyske Læsebog for Begyndere. Blochs mindre Historie. Et Atlas. Chr. Hansens Regnebog Nr. 2.
3. — Matzen: Ny dansk Læsebog Nr. 3. Listovs Ledetraad Nr. 1 og 2. Erslevs Geografi Nr. 2.
4. — Matzen: Ny dansk Læsebog Nr. 4. Balslevs Katekismus. Tangs Bibelhistorie. Listovs Ledetraad Nr. 2 og 3. Listovs Læsestykker 1. Afdeling.

4. **Klasse:** Simonsens tyske Læsebog. Kapers Stiløvelser. Simonsens Formlære. Lütkens Naturhistorie Nr. 2. Et større Atlas (Rom, Hvejsel, Erslev). Et historisk Atlas (Erslev, Lund).
5. — Matzen: Ny dansk Læsebog Nr. 5. Andersens og Vestergaards Skriftlæringsbog. Balslevs Katekismus. Tangs Bibellhistorie. Listovs Læsestykker 2. Afdeling. Joh. Lunds engelske Grammatik. Tysk som 4. Klasse. Carl Michelsen: Fransk for Begyndere. J. Pio: Fransk Læsebog for Mellemklasserne. Blochs større Historie I og II. Et historisk Atlas. Erslevs Geografi Nr. 2. Steens Arithmetik. Et Tegnebestik. Christian Hansens Regnebog Nr. 3. Erslevs Naturhistorie Nr. 2.
6. — Matzen: Ny dansk Læsebog Nr. 6. Jungs franske Grammatik. Michelsens franske Stiløvelser. Jul. Petersens Geometri. Iøvrigt som 5. Klasse.
7. — Fengers Læsebog. Schneekloths Grammatik. Listovs engelske Forfattere 1. Hefte. Boysens engelske Digte. Lunds Grammatik. Nissens engelske Versioner. Simonsens tyske Læsebog. Kapers Stiløvelser. Simonsens Formlære. Pios franske Læsebog. Jungs Grammatik. Michelsens Stiløvelser. Blochs Historie I og II. Erslevs Geografi Nr. 2. Et Atlas. Jul. Petersens »Arithmetik og Algebra« og Geometri. En Logarithmetabel. Et Tegnebestik. Steenberg og Buchvalds Konstruktionsbog 1. Hefte. Knud Christensens Regnebog. Erslevs Geografi. Ellingers Naturlære.
8. — Som 7. og desuden: Marryat: The settlers in Canada. Schiller: Wilhelm Tell. Chamisso: Peter Schlemihl. Abrabams og Arlaud: Franske Noveller og Fortællinger. Steenberg og Buchvalds Konstruktionsbog 2. Hefte.

I alle Klasser bruges endvidere Sannes tostemmige Sange og Tekstbøger til Sange af nordiske Komponister samt Lovsange for Nakskov Real- og Borgerskole.

Ordensregler for Nakskov Real- og Borgerskoles Elever.

---

1. Skolen aabnes 10 Minutter før Skoletidens Begyndelse ; tidligere maa Eleverne ikke møde. Paa Vejen til og fra Skolen maa Leg, støjende Adfærd eller Sammenstimlen ikke finde Sted.
2. Ved Ankomsten til Skolen lægger hver Elev Bøger, Mad, osv. paa den dertil anviste Plads i Korridoren og gaar derefter ud paa Legepladsen, med mindre der gives anden særlig Ordre eller Tilladelse.
3. Naar Skoleklokken ringer ind, maa al Leg straks høre op, og Eleverne samles hurtigt klassevis i Korridoren foran Klasseværelserne, hvorfra de føres ind i Klassen af vedkommende Lærer.
4. Hver Klasse har en Tilsynsmand. Som saadan fungerer 1 af Klassens Elever skiftevis efter alfabetisk Orden 1 Uge ad Gangen ; er Tilsynsmanden fraværende, træder hans Eftermand i hans Sted. Tilsynsmanden (og ingen andre af Eleverne) opholder sig i Klasseværelset i Friminutterne ; han omdeler Genstande, der skulle bruges den følgende Time, og samler dem ved Timens Slutning, holder Klasse-tavlen ren og melder til Klasselæreren eller Forstanderen mulig forefaldende Uordener.
5. Hver Elev er ansvarlig for Orden paa sin Plads. Beskadigelser foranledigede ved kaad, uagtsom eller særlig forsætlig Adfærd maa erstattes af den paagældende.
6. Elever, som af særlige Grunde ikke maa være paa Legepladsen i Friminutterne, maa herom medbringe skriftlig Meddelelse fra Hjemmet.
7. I Skoletiden maa ingen Elev forlade Skolen uden særlig Tilladelse. Bøger, Gymnastiksko, osv. maa derfor medbringes i Tide.
8. Karakterbog og anden skriftlig Meddelelse fra Skolen til Hjemmet maa straks efter Hjemkomsten afleveres til Forældre eller Værger og med deres Underskrift bringes tilbage til Skolen næste Skoledag.
9. Udeblivelse fra Skolen foranlediget ved Sygdom eller anden

- lovlig Grund maa skriftlig meldes til Forstanderen. Fritagelse for Skolen af anden Aarsag udbedes forud hos Forstanderen; men det forudsættes, at den kun meget undtagelsesvis vil blive søgt. — Forsømmelser uden lovlig Grund ville faa en forringende Indflydelse paa Hovedkaraktererne.
10. Hver Elev er forpligtet til at deltage i alle Klassens Undervisningsfag med Undtagelse af Fransk (eller Tysk).
  11. Fritagelse for Gymnastik (og Svømning) kan for kortere Tid gives af Forstanderen efter skriftlig Anmodning fra Hjemmet; for længere Fritagelse kræves Lægeattest.
  12. Bøger, Gymnastiksko, osv. maa være mærkede med Ejers Navn.

Om Skolens Læseplan.

Skolen har en dobbelt Opgave, hvilken antydes i dens Navn. Hidtil have de fleste Elever afsluttet deres Skolegang ved Konfirmationen (5. eller 6. Klasse), medens et mindre Antal have fortsat til Forberedelseseksamen. Disse to Grupper stille delvis forskellige Krav til Undervisningen, og det har hidtil voldt en Del Vanskelighed at forlige Interesserne indenfor samme Ramme. Undervisningen maa af Hensyn til Lærerkrefter og Lokaler være fælles. Borgerskoleeleverne maa (sammen med Realeleverne) have en afsluttende Undervisning i det Omfang, som gives i de større Byers Borgerskoler, og paa dette Grundlag maa der kunne bygges videre af Realeleverne til Forberedelseseksamen. — Jeg har tænkt at forsøge denne Opgave løst ved efterhaanden at gennemføre følgende Læseplan med dertil hørende Timefordeling; at Overgangen her til fra den hidtil fulgte Plan ikke kan iværksættes straks og næppe paa mindre end 2 Aar, er en Selvfølge.

Skolens Klasser ere: 1. (yngste), 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8. (ældste); den normale Alder ved hver Klasses Slutning omtrent 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 Aar; med 6. Klasse afsluttes Borgerskole — med 8. Realundervisningen:

Læseplan for „Den forenede Real- og Borgerskole“ i Nakskov.

- Religion:** Udvalgte Fortællinger af det gamle og ny Testamente (Eks. Patriarkerne, Josefs Historie, Moses, Samson, Samuel, David. — Jesu Fødsel, (2 Timer ugentl.) de vise fra Østerland, Jesus 12 Aar gammel, (7 å 8—9 Aar.) Jesus stiller Stormen paa Søen, bespiser 5000 Mand, velsigner smaa Børn). — Mundtlig Meddelelse og Samtale. Enkelte Morgen-, Aften- og Julesange.
1. Klasse. Det gamle Testaments Bibelhistorie til Salomon; det ny Testamente: Jesu Fødsel og Barndom, enkelte Lignelser (efter Bog). De ti Bud og Fadervor (uden Luthers Forklaring), Julefesten ved mundtlig Meddelelse og Samtale. 6 å 8 Salmer.
- (3 Timer.)
(9—10 Aar.)
2. Klasse. Det gl. Test.: Juda og Israels Rige; det ny Test.: Lignelser til Pinsefesten. Trosartiklerne (mundtlig); Budene og Fadervor med Luthers Forklaring. 6 å 8 Salmer.
- (2 Timer.)
(10—11 Aar.)
3. Klasse. Resten af det gl. og ny Test. — Daaben (mundtlig). — Budene og 1. Artikel efter Balslevs Katekismus. 6 Salmer.
- (3 Timer.)
(11—12 Aar.)
4. Klasse. Kirken efter Apostlenes Dage. Reformationen. Det gl. Test. repeteret. 2. og 3. Artikel samt Fadervor efter Balslevs Katekismus. 6 Salmer.
- (2 Timer.)
(12—13 Aar.)
5. Klasse. Udtog af Kirkehistorien. — Det ny Test. repeteret. Daaben og Nadveren efter Balslevs (13—14 Aar.) Katekismus. 6 Salmer.

Hermed sluttes den egentlige Skoleundervisning i Religion; men udenfor den almindelige Skoletid gives i 7. og 8. Klasse, hvis Elever ere 14—15 og 15—16 Aar, en Fællestime, der benyttes til Bibellæsning eller paa anden Maade efter Lærerens Valg.

- Dansk:** Matzens Læsebog Nr. 1. Stavning, Samtale om det læste, delvis Øvelse i Genfortælling. Vers. — Retskrivning: Afskrift efter Bog og senere Diktat.
1. Klasse. 8 Timer. (6 Dansk, 2 Retskrivning.)
2. Klasse. Matzens Læsebog 2. Stavning, Samtale og Genfortælling. De vigtigste Ordklasser. Vers. — Retskrivning: Diktat.
- 6 Timer. (4+2.)
3. Klasse. Matzens Læsebog Nr. 3: Ordklasserne. Begyndelsen af Sætningslære. Vers. — Retskrivning: Diktat, Genfortælling af mundtlig gennemgaaede Fortællinger.
- 6 Timer. (4+2.)
4. Klasse. Matzens Læsebog Nr. 4: Navneords, Stedords og Tillægsords Bøjning, Udsagnsordenes Bøjning i Handleform. Sætningslære. Vers. — Retskrivning: Genfortælling, Tegnsætning.
- 6 Timer. (4+2.)
5. Klasse. Matzens Læsebog Nr. 5. Resten af Bøjningslæren og Repetition. — Sætningslære. Ord-dannelseslære. Skriftlæsning. — Retskrivning: Genfortælling af beskrivende Indhold. — 1 Hjemmestil.
- 3 Timer. (2+1.)
6. Klasse. Matzens Læsebog Nr. 6. Repetition af Ord- og Sætningslære. — Skriftlæsning. — Retskrivning: Breve, Regninger, Opgaver om bekendte Emner. 1 Hjemmestil.
- 3 Timer. (2+1.)
5. og 6. Klasse. Læreren oplæser Udvalg af danske Forfattere og samtaler med Disciplene om det læste.
- 1 Fællestime.
7. Klasse. Fengers Læsebog. Ord- og Sætningslære gennemgaaes udførligere. Literaturhistorie. Stile.
- 3 Timer.
8. Klasse. Fengers Læsebog. Fortsættelse af 7. Classes Pensum til det for Realelever fastsatte Maal.
- 3 Timer.

Anskuelsesundervisning:

1. Klasse. Forevisning af og Samtale om Billeder og Genstande fra det daglige Liv.
- 4 Timer.

Engelsk :

3. Klasse. Listovs Ledetraad I Afdeling og Begyndelsen af II.
3 Timer.
4. Klasse. Listovs Ledetraad II og III Afdeling, de engelske Stykker og nogle af de danske.
3 Timer.
5. Klasse: Listovs Læsestykker 1. Afdeling og 2. Afdeling, Side 1—21. Grammatik mundtlig.
3 Timer.
6. Klasse: Listovs Læsestykker 2. Afdeling, Side 22—117. Grammatik mundtlig.
3 Timer.
7. Klasse. Listovs Læsestykker 2. Afdeling, Side 118—204. Boysens engelske Digte, Side 1—28. Joh. Lunds Grammatik. Versioner hveranden Uge efter Nissen.
3 Timer.
8. Klasse. Listovs Læsestykker repeterede. Bogens engelske Digte Side 29—59. Listovs engelske Forfattere, 1. Hefte. Versioner efter Nissen. Kursorisk Læsning.
3 Timer.

Tysk :

2. Klasse. Kaper og Simonsen Læsebog for Begyndere.
2 Timer. Side 1—44.
3. Klasse. Kaper og Simonsen Læsebog for Begyndere.
3 Timer. Side 45—96.
4. Klasse. Simonsens Læsebog, Side 1—60. Kapers Stiløvelser 1—22. Simonsens Formlære. 1 Stil om Ugen.
3 Timer.
5. Klasse. Simonsens Læsebog, Side 61—71; 114—158.
3 Timer. Kapers Stiløvelser 23—41. Simonsens Formlære. 1 Stil om Ugen.
6. Klasse. Simonsens Læsebog, Side 158—222. Kapers Stiløvelser. Simonsens Formlære. 1 Stil om Ugen.
3 Timer.
7. Klasse. Simonsens Læsebog, Side 222—250 og 71—114. Kapers Stiløvelser. Simonsens Formlære. 1 Stil om Ugen.
3 Timer.
8. Klasse. Simonsens Læsebog, Side 250—292. 1. Akt af Wilhelm Tell. Repetition af Formlæren. 1 Stil om Ugen indtil Paaske. — Kursorisk Læsning: 2. Akt af Wilhelm Tell; Peter Schlemihl.
3 Timer.

Fransk :

5. Klasse. Carl Michelsen : Fransk for Begyndere. J. Pios :
3 Timer. Læsebog for Mellemlasserne, Side 1—21.
  6. Klasse. J. Pios Læsebog, Side 22—65, 69—74, 80—89.
3 Timer. Jungs Grammatik. Michelsens Stiløvelser I.
  7. Klasse. J. Pios Læsebog, Side 92—166. Jungs
3 Timer. Grammatik. Michelsens Stiløvelser.
  8. Klasse. J. Pios Læsebog, Side 166—200. Abrahams
3 Timer. og Arlaud : Franske Noveller og Fortællinger
II, Side 50—78. Jungs Grammatik. Michel-
sens Stiløvelser. — Kursorisk Læsning :
Abrahams' og Arlauds Fortællinger.
-

Historie :

2. Klasse. Udvalg af nordiske Gudesagn og af Danmarks
2 Timer. ældste Historie efter mundtlig Meddelelse. —
Blochs mindre Historie, Side 1—48 : Den
gamle Historie til 3. puniske Krig.
  3. Klasse. Blochs mindre Historie, Side 48—119 : Resten
2 Timer. af den gamle Historie og Middelalderen.
  4. Klasse. Blochs mindre Historie, Side 120—ud : Den
2 Timer. nyere Historie.
  5. Klasse. Blochs Historie for Realskoler I : De nordiske
3 Timer. Riger, Side 143—215. Sammes do. II, do.,
Side 75—135. — Repetition af den gamle
Historie efter Blochs mindre Historie.
  6. Klasse. Bloch II : Den franske Revolution—ud. —
3 Timer. Repetition af Middelalderen og den nyere Tid
til den franske Revolution efter Blochs mindre
Historie.
  7. Klasse. Bloch I, Side 1—143.
3 Timer. — II, — 1—75.
  8. Klasse. Bloch I og II repeteret.
3 Timer.
-

Geografi :

1. Klasse. Mundtlig : Skolen og dens Omgivelser. Ret-
2 Timer. ninger og indbyrdes Beliggenhed. Land og
Vand. By (Nakskov). Grænse. Kort. Lolland.

- og Falster, Sjælland og derunder Slette, Bakke, Dal, Vandløb, Sø osv. — Sunde, Bælter. Fyn, Jylland. — Samlet Oversigt.
2. Klasse. Mundtlig: Bjerge. Norge og Sverige. Europa
2 Timer. i Hovedtræk. Danmark repeteret.
3. Klasse. Mundtlig: Asien og Afrika. Erslevs Geografi
2 Timer. Nr. 2 (med Forbigaaelser): Nord- og Østeuropa.
4. Klasse. Mundtlig: Globus. Amerika og Australien.
2 Timer. Erslev Nr. 2: Mellem- og Sydeuropa. Danmark.
5. Klasse. Erslev Nr. 2: Asien og Afrika. — Danmark,
2 Timer. Nord- og Østeuropa repeteret.
6. Klasse. Erslev Nr. 2: Amerika og Australien. Globus,
2 Timer. Verdenshave, Zoner og deres Grænselinier. Længde og Brede. Tellurium. Dag og Nat, Aar og Aarstider. Danmark, Mellem- og Syd-europa repeteret.
7. Klasse. Danmark og Europa.
2 Timer.
8. Klasse. Asien, Afrika, Amerika, Australien.
2 Timer. Repetition af det hele Pensum.
- Mathematik:** Mundtlig: Udstrækning, geometriske Størrelser,
5. Klasse. ret Linie, Trekanter og Polygoner, Cirkel.
2 Timer. Steens Arithmetik til Proportioner og tilhørende
1 Time. Opgaver. — Geometrisk Tegning efter praktisk
Anvisning (Carl F. Andersens Plan).
6. Klasse. Steens Arithmetik: Proportioner—ud. Repeti-
2 Timer. tion af hele Bogen. Opgaver. Julius Petersens
Geometri, Side 1—50.
1 Time. Geometrisk Tegning: Konstruktioner (Carl F.
Andersens Plan).
7. Klasse. Arithmetik: Steen: Potens og Rod (2 Timer).
6 Timer. Geometri: Julius Petersen (2 Timer).
Opgaver: Ugentlige Hjemmeopgaver gennem-
gaas. Mundtlige Opgaver. (1 Time).
Geometrisk Tegning: Buchwald og Steenberg
I Hefte. (1 Time.)

8. Klasse. Arithmetik: Steen: Logarithmer—ud. —
 6 Timer. Repetition af det hele Pensum. (2 Timer.)
 Geometri: Julius Petersen, ud. Repetition af
 det hele Pensum. (2 Timer.)
 Opgaver som 7. Klasse (1 Time).
 Geometrisk Tegning: Buchwald og Steenberg
 II Hefte. — Frie Opgaver. (1 Time.)

- Regning:** Fortrinsvis Hovedregning understøttet senere
 af Tavleregning. Benævnte Tal. Foreløbig
 1. Klasse. af kun Regning med Tallene 1—100. Addition
 5 Timer. og Subtraktion. — Multiplikation og Division
 med encifret Multiplikator og Divisor. — Op-
 gaver fra det daglige Liv. — Repetition med
 større Tal.
2. Klasse. Repetition af 1. Kl.s Pensum. Multiplikation
 4 Timer. og Division med større Tal. — Sammensatte
 Opgaver. Brøksbegrebet indledet.
3. Klasse. Repetition. — Brøks Addition og Subtraktion.
 4 Timer. Begyndelse af Regula de Tri.
4. Klasse. Repetition. Brøks Multiplikation og Division.
 4 Timer. Decimalbrøk. — Regula de Tri.
5. Klasse. Decimalbrøk. Gennemsnits-, Delings- og
 2 Timer. Procentregning.
6. Klasse. Repetition af Brøk. — Handelsregning. —
 2 Timer. Flader og Legemer.
7. Klasse. Knud Christensens Regnebog c. $\frac{2}{3}$.
 2 Timer.
8. Klasse. Knud Christensens Regnebog, den sidste
 2 Timer. Trediedel. — Blandede Opgaver.

Naturhistorie:

2. Klasse. Mundtlig: Hvirveldyr, udvalgte Typer.
 2 Timer.
3. Klasse. — Leddyr og Bløddyr » —
 2 Timer.

4. Klasse. Lützens Zoologi Nr. 2 med Forbigaaelser: Skelet. Pattedyr. Fugle. Blodomb. Krybdyr. Padde. Fiske.
2 Timer.
5. Klasse. Lützens Zool. Nr. 2 med Forbigaaelser: Leddyr og Bløddyr. Botanik: Formlære (uden Bog).
2 Timer.
6. Klasse. Lützens Zoologi Nr. 2: Mennesket. Hvirveldyr. Botanik: Ved praktiske Øvelser og Forevisninger gennemgaas de vigtigste Familier af Blomsterplanterne.
2 Timer.
7. Klasse. Lützens Zoologi Nr. 2: Leddyr og Bløddyr. Strøms Botanik: Formlære. Tokimbladede Planter. — Plantebestemmelser.
2 Timer,
8. Klasse. Lützens Zoologi Nr. 2 repeteret. Strøms Botanik: Enkimbladede Planter—ud-Repetition. — Plantebestemmelser.
2 Timer.

Naturlære:

5. Klasse. Mundtlig: Mekanisk Fysik. Lydlære.
1 Time.
6. Klasse. Mundtlig: Varme, Lys, Magnetisme, Elektricitet.
1 Time.
7. Klasse. Ellingers Naturlære: (Lyd), Varme, (Lys), Magnetisme, Elektricitet.
3 Timer.
8. Klasse. Ellingers Naturlære: Mekanisk Fysik. Repetition.
3 Timer.

Skrivning:

1. Klasse. Øvelser i Holdning. Latinsk Skrift, Alfabeter og enkelte Ord.
4 Timer.
2. Klasse. Fortsættelse. Latinsk Skrift.
4 Timer.
3. Klasse. Fortsættelse. Sammenskrift. (3 Timer latinsk Skrift, 1 Time gotisk Skrift.)
4 Timer.
4. Klasse. Latinsk Skrift 2 Timer, gotisk Skrift 1 Time.
3 Timer.
5. og 6. Klasse. Realelever: 1 Time.
Borgerskoleelever: 2 Timer.
- 5., 6. og 7. Klasses Realelever skrive ugentlig i Hjemmet.
1 Side latinsk Skrift og 1/2 Side gotisk Skrift.

Frihaandstegning:

2.—6. Klasse. Der følges »Plan for Tegneundervisningen i Hver 2 ugentlige Københavns offentlige Skoler og Carl F. Andersens Undervisningsapparater.
Timer.

Sang:

1.—8. Klasse. Undervisning efter det befalede Sangregulativ. Hver 2 ugentlige
Timer.

Gymnastik:

1.—8. Klasse. Undervisning efter det befalede Gymnastikreglement. Hver 4 ugentlige
Timer.

Timefordeling for Fagene.

		1. Kl.	2. Kl.	3. Kl.	4. Kl.	5. Kl.	6. Kl.	7. Kl.	8. Kl.	Timal for Fagene.	
						R. F. B.	R. F. B.			R. F. B.	R. F. B.
Religion		2	3	2	3	2	2				14
Dansk		8	6	6	6	3+1	3+1	3	3	38	33
Anskuelsesunderv...		4									4
Engelsk				3	3	3	3	3	3	18	12
Tysk			2	3	3	3	3	3	3	20	14
Fransk						3	3	3	3	12	0
Historie			2	2	2	3	3	3	3	18	12
Geografi		2	2	2	2	2	2	2	2	16	12
Mathematik	Arithmetik ..					} 2	2	2	2	} 14	4
	Geometri ...										
	Opgaver							1	1		
	Geom. Tegn.					1	1	1	1		
Regning		5	4	4	4	2	2	2	2	25	21
Naturhistorie			2	2	2	2	2	2	2	14	10
Naturlære						1	1	3	3	8	2
Skrivning		4	4	4	3	1+1	1+1			17	19
Tegning			2	2	2	2	2				10
Sum I		25	27	30	30	30	29	30	29	30	30
Sang		2	2	2	2	2	2	2	2	16	12
Gymnastik		4	4	4	4	4	4	4	4	32	24
Sum II		31	33	36	36	36	35	36	35	36	36

Anmærkning. R. betyder Realelever. F.; fælles for alle Elever. B: Borgerskoleelever. — Sum I maa ikke overstige 30.

Skolens Eksaminer.

Almindelig Forberedelseseksamen.

Skriftlig.

Tirsdag d. 10. Juni.	Torsdag d. 12. Juni.
Kl. 8—12. Dansk Stil.	Kl. 8—12. Geometri.
» 4—8. Praktisk Regning.	» 4—8. Engelsk Version.

Onsdag d. 11. Juni.
Kl. 8—12. Arithmetik.

Mundtlig.

Torsdag d. 19. Juni.	
Kl. 8. Historie.	Kl. 3. Geografi.

Fredag d. 20. Juni.	
Kl. 8. Naturhistorie.	Kl. 4. Tysk.

Lørdag d. 21. Juni.	
Kl. 8. Dansk.	Kl. 2. Fransk.

Mandag d. 30. Juni.
Kl. 4. Naturlære.

Tirsdag d. 1. Juli.	
Kl. 8. Matematik.	Kl. 4. Engelsk.

Aarseksamen.

Skriftlig.

Mandag d. 30. Juni.	
Kl. 8—11. Dansk Stil.	7. Klasse.
» 2—4. Arithmetik.	7—6. »

Tirsdag d. 1. Juli.	
Kl. 8—11. Dansk Stil.	6—4. Klasse.
» 8—10. Diktat.	3. »
» 2—4. Engelsk Version.	7—6. »

Onsdag d. 2. Juli.

Kl. 8—11.	Regning.	7—3.	Klasse.
» 2—4.	Tysk Stil.	7—6.	»
» 2—4.	Diktat.	2—1.	»

Torsdag d. 3. Juli. Kl. 2—4. Geometri. 7—6. Klasse.

Mundtlig.

Mandag d. 7. Juli.

Kl. 8.	Religion.	4. Kl.	V. R.	Kl. 3.	Mathematik.	7. Kl.	B.
	Tysk.	3. »	W.		Engelsk.	6. »	A.
	Geografi.	2. »	B.		Historie.	5. »	S.
» 10.	Dansk.	4. »	M.	» 5.	Engelsk.	7. »	A.
	Dansk.	3. »	S.		Historie.	6. »	M.
	Regning.	1. »	V. R.		Mathematik	5. »	L.

Tirsdag d. 8. Juli.

Kl. 8.	Naturlære.	7. Kl.	L.	Kl. 3.	Tysk.	4. Kl.	W.
	Dansk.	6. »	S.		Engelsk.	3. »	A.
	Tysk.	5. »	W.		Religion.	2. »	V. R.
» 10.	Fransk.	7. »	W.	» 5.	Engelsk.	4. »	A.
	Geografi.	6. »	A.		Religion.	3. »	B.
	Dansk.	5. »	M.		Historie.	2. »	S.

Onsdag d. 9. Juli.

Kl. 8.	Dansk.	7. Kl.	S.	Kl. 3.	Fransk.	4. Kl.	W.
	Tysk.	6. »	W.		Historie.	3. »	M.
	Engelsk.	5. »	A.		Dansk.	1. »	V. R.
» 10.	Historie.	7. »	M.	» 5.	Historie.	4. »	S.
	Mathematik.	6. »	B.		Naturhist.	3. »	B.
	Naturhist.	5. »	L.		Religion.	1. »	V. R.

Torsdag d. 10. Juli.

Kl. 8.	Naturhist.	4. Kl.	B.	Kl. 3.	Tysk.	7. Kl.	W.
	Dansk.	2. »	V. R.		Naturlære.	6. »	L.
	Tysk.	1. »	W.		Religion.	5. »	B.
» 10.	Geografi.	4. »	A.	» 5.	Naturhist.	7. »	B.
	Tysk.	2. »	W.		Fransk.	6. »	W.
	Historie.	1. »	M.		Geografi.	5. »	A.

Fredag d. 11. Juli.

Kl. 8. Geografi.	7. Kl.	A.	Kl. 3. Gymnastikprøve for alle Klasser. <i>F. R.</i>
Naturhist.	6. »	L.	
Fransk.	5. »	W.	
Regning.	2. »	V. R.	
» 10. Geografi.	3. »	S.	
Engelsk.	2. »	A.	
Geografi.	1. »	B.	

Lørdag d. 12. Juli.

Kl. 10. Sangprøve og derefter Meddelelser om Eksamens Udfald og Opflytning.

Lørdag d. 5. Juli Kl. 2 prøves nye Elever, der ønskes optagne i Skolen efter Sommerferien. Der medbringes Døbe- og Vaccinationsattest, de hidtil benyttede Bøger og en Fortegnelse over det læste.

Til at overvære de mundtlige Prøver indbydes enhver, som har Interesse for Skolen.

Det nye Skoleaar begynder **Onsdag d. 20. August Kl. 8.**

1890.